



AGENCIJA ZA  
MOBILNOST I  
PROGRAME EU



Obrazovanje i kultura  
Program za cjeloživotno učenje



Obrazovanje i kultura  
Program 'Mladi na djelu'



Mladi

## Sadržaj

### 02 Uvodna riječ

### 03 Program za cjeloživotno učenje

#### 04 Comenius - Opće obrazovanje

- 06 Stručno usavršavanje - Centar za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“, Zagreb - „Učenje igrom - metodika podučavanja i strategija učenja primjenom dramskih aktivnosti i raznih igara“  
08 eTwinning - Turističko-ugostiteljska škola Antona Štifanića, Poreč - „Godišnja eTwinning radionica u Mađarskoj“

#### 10 Leonardo da Vinci - Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

- 12 Mobilnost učenika - IVT (Učenici u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju) - Obrtička škola Antuna Horvata, Đakovo - „Mobilni automehaničari“  
14 Mobilnost učenika - VETPRO (Stručnjaci u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju) - Industrijsko-obrtička škola „Virovitica“ - „Izrada nastavnih programa na osnovama ishoda učenja“

#### 16 Erasmus - Visoko obrazovanje

- 18 Mobilnost studenata - Jelenino Erasmus iskustvo  
20 Mobilnost studenata - Erasmus iskustvo profesora Dražana Kozaka

#### 22 Grundtvig - Obrazovanje odraslih

- 24 Stručno usavršavanje - Ustanova za obrazovanje odraslih „Dante“, Rijeka - „Kreativna metodologija i jezične vještine“  
26 Posjeti i razmjene - Hrabi telefon, Zagreb - „Job shadowing Sweden BRIS“

#### 28 Transverzalni program - Studijski posjeti

- 30 Studijski posjet - Studijski posjet - CARNet, Zagreb - „Inovativno vodstvo i upravljanje u obrazovanju“

### 32 Program Mladi na djelu

- 34 Mladi za Evropu - Razmjene mladih - Agencija lokalne demokracije Brtonigla - „E.A.R.T.H. razmjena stavova, pravila i razmišljanja“  
36 Evropska volonterska služba - Mirovna grupa mladih Dunav, Vukovar - „Dunavijada“  
38 Sustavi podrške mladima - Ospozobljavanje i umrežavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih - PRONI Centar za socijalno podučavanje, Osijek - „I...Akcija!“

## Uvodna riječ

Do međunarodnih iskustava s Programom za cjeloživotno učenje i Programom Mladi na djelu

Poštovani i dragi sadašnji korisnici i vi koji ćete to tek postati,

kada smo sada već davne 2009. godine započinjali s promocijom i provedbom Programa za cjeloživotno učenje i programa Mladi na djelu (programa), njihova korist za profesionalni i osobni razvoj pojedinaca aktivnih u podučavanju i radu s mladima bila je jasna, činilo se tada, samo nama i maloj skupini aktivnih entuzijasta. Neke od njih predstavili smo u publikaciji Prvi koraci Programa za cjeloživotno učenje i Mladi na djelu u Republici Hrvatskoj izdanoj 2010. godine.

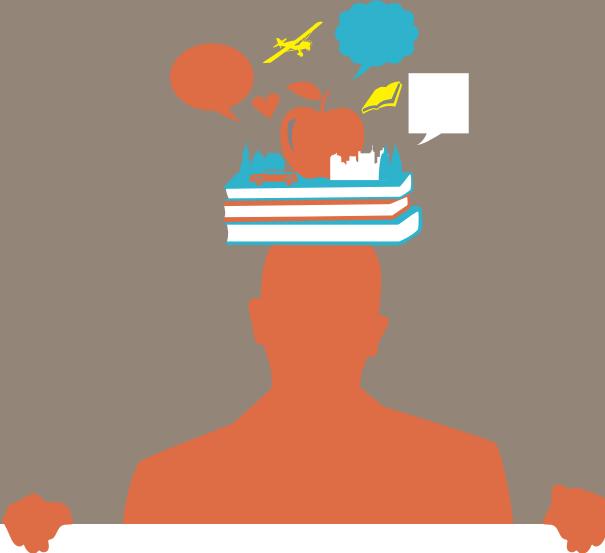
Sada je 2011. i s vama smo već u trećoj godini provedbe programa. Ova 2011. godina, jedinstvena je i po tome što je Republici Hrvatskoj omogućeno punopravno i ravноправno sudjelovanje u programima uz više dostupnih sredstava i aktivnosti nego što je to bio slučaj prijašnjih godina. Danas postoji više od 695 projekata i više od 3000 pojedinačnih korisnika mobilnosti u svrhu učenja i usavršavanja u Hrvatskoj i inozemstvu financiranih iz sredstava naših programa. Iz toga širokog spektra odabrali smo samo neke za koje vjerujemo da vam mogu prenijeti svoja iskustva o tome kako započeti, kako provesti i kako prenijeti novostocene znanja na maticne ustanove, kolege i mlađe s kojima rade. Želimo vam predočiti kako izgleda i što donosi sudjelovanje u obrazovnim programima Europske unije iz perspektive korisnika, kakve promjene ono donosi njihovim profesionalnim životima, te kako ustanove reagiraju na međunarodni duh u poslovanju.

Vidjevši pozitivne komentare sudionika programa, sa sigurnošću možemo reći, a vjerujemo da ćete se i vi složiti, da ono što dobijete sudjelovanjem u međunarodnim aktivnostima opravdava sav trud i rad koji tome prethodi. Volimo reći da naši programi otvaraju „prozor u svijet“ te da vas sudjelovanje u njima svrstava u veliku obrazovnu zajednicu ustanova u Europskoj uniji u kojoj ćete i vi pronaći svoje mjesto.

Želimo vam ugodne trenutke s obrazovnim stručnjacima čije priče donosimo u ovom izdanju. Tko zna, možda se i vaša priča nađe u sljedećem broju?

Vaša,  
Agencija za mobilnost i programe Europske unije

## Program za cjeloživotno učenje (LLP)



Program za cjeloživotno učenje Europske komisije nudi prilike za obrazovanje i profesionalno usavršavanje za sve - nastavnike, profesore, odgajatelje, ravnatelje, studente, učenike, zaposlene i nezaposlene, mlađe izvan formalnog sustava obrazovanja, odrasle polaznike, donositelje odluka u obrazovanju... Sudjelujući u Programu, imat ćeće priliku raditi i učiti zajedno s kolegama iz ostalih država, razmjenjivati svoju stručnost, znanja i iskustva te proširiti svoja iskustva i znanja o drugim kulturama i jezicima.

Osobe bilo koje životne dobi kroz ovaj će Program dobiti priliku sudjelovati u stimulirajućim iskustvima učenja te ujedno pomoći u razvoju sektora obrazovanja i osposobljavanja u cijeloj Europi.

S proračunom od gotovo 7 milijardi Eura za razdoblje od 2007. do 2013. kroz program se nude finansijske potpore za čitav raspon aktivnosti učenja, od sudjelovanja u seminarima, konferencijama, razmjenama, studijskim posjetima, aktivnostima umrežavanja do zajedničkog rada na međunarodnim partnerstvima u koja ćeće uključiti i svoje učenike i polaznike.

Program se dijeli na četiri sektorska programa, odnosno potprograma, u okviru kojih se financiraju projekti usmjereni na različite razine obrazovanja i osposobljavanja:

- Comenius - za opći odgoj i obrazovanje,
- Leonardo da Vinci - za strukovno obrazovanje i osposobljavanje,
- Erasmus - za visoko obrazovanje,
- Grundtvig - za obrazovanje odraslih.

Tu je još i Transverzalni program usmjeren na širenje rezultata Programa za cjeloživotno učenje, poticanje učenja jezika i korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije, kao i sudjelovanje donositelja odluka u raznim studijskim posjetima. U okviru Programa za cjeloživotno učenje postoji i Program Jean Monnet usmjeren na poticanje podučavanja i istraživanja u području studijskih programa koji se bave europskim integracijama na razini visokoškolskih ustanova.

Agencija za mobilnost i programe Europske unije (Agencija) zadužena je za provedbu navedenoga Programa u Republici Hrvatskoj - njegovo promicanje, objavu natječaja za sudjelovanje u Programu, savjetovanje korisnika, izbor projekata, njihovo ugovaranje i financiranje te praćenje i kontrolu provedbe ugovorenih projekata.

Ova brošura nudi vam stvarne priče sudionika nekih od najuspješnijih primjera projekata provedenih u Republici Hrvatskoj u 2009. i 2010. godini.



# COMENIUS

Predškolsko i školsko obrazovanje

Potpogram Comenius namijenjen je nastavnom i nenastavnom osoblju osnovnih i srednjih škola - nastavnicima, odgajateljima, knjižničarima, pedagozima, ravnateljima, logopedima..., kao i samim učenicima, prosjetnim savjetnicima, profesorima mentorima - svima onima koji su na bilo koji način uključeni u redovito opće obrazovanje. Svi pojedinci unutar obrazovnog sustava koji obuhvaća predškolski odgoj i školsko obrazovanje do kraja srednje škole imaju mogućnost osobnoga i profesionalnog razvoja uz aktivnosti potprograma Comenius.

Ciljevi potprograma Comenius jesu unapređivanje kvalitete obrazovanja nastavnika te razvoj inovativnih sadržaja, usluga, pedagoških metoda i pristupa za cijeloživotno učenje uz poticanje učenja stranih jezika kroz povećanje mobilnosti nastavnika, nenastavnog osoblja i učenika.

Najčešći problem na koji nailaze škole koje žele započeti međunarodnu suradnju jest nedovoljan broj stranih kontakata i partnera. U tu svrhu osmišljena je aktivnost **kontaktnih seminara** putem koje možete upoznati kolege iz inozemstva s kojima dijelite zajedničke interese i dogovoriti suradnju na projektu. Ako već imate potencijalne partnerne s kojima želite dogovoriti detalje buduće suradnje, možete se prijaviti za **pripremni posjet partnerskoj ustanovi**.

Osim odlaska na pripremne posjete, Comenius nudi i sudjelovanje u **stručnom seminaru**, **konferenciji** ili pak razvoj stručnih znanja i vještina kroz promatranje rada kolega iz inozemstva (**job shadowing**) u okviru aktivnosti **stručnog usavršavanja**.

Ukoliko želite obogatiti svoju nastavu inozemnim sadržajem te omogućiti učenicima ili kolegama (kako iz škole, tako i iz lokalne zajednice) sudjelovanje u razmjjenama, preporučujemo aktivnost **bilateralnih i multilateralnih**, kao i **regionalnih partnerstava**. U okviru partnerstava možete obrađivati niz tema važnih za sâm nastavni plan, funkcioniranje ustanove, ali i za obrazovanje u lokalnoj zajednici.

Škole također mogu primiti i mladog nastavnika, to jest „nastavnika u nastanku“, u svoju ustanovu radi pomoći pri održavanju nastave. Strani nastavnik, u okviru aktivnosti **Comenius asistent**, pridonosi međunarodnom ozračju te dodaje nova multikulturalna i multijezična obilježja školskoj svakodnevici.

U okviru Comenius aktivnosti nude se i mogućnosti virtualnih partnerstava preko eTwinning portala. Osim virtualne suradnje s međunarodnim i domaćim partnerima, koja se vrlo lako mogu pretvoriti u „stvarna“ partnerstva, eTwinning vam nudi i mogućnost odlazaka na međunarodne radionice i konferencije.

Za odlazak na Comenius aktivnosti potrebno je ispuniti **prijavni obrazac** koji možete pronaći na internetskim stranicama Agencije za mobilnost i programe EU ([www.mobilnost.hr](http://www.mobilnost.hr)). Agencija vam stoji na raspolaganju za sve detalje i savjete.

U prijavnom obrascu potrebno je navesti osnovne podatke o planiranoj aktivnosti, između ostalog:

- Zašto želite sudjelovati,
- Koji su očekivani učinci na osobnoj i profesionalnoj razini,
- Koji su očekivani učinci za ustanove i ostale pojedince u ustanovi,
- Sto čini europsku dodanu vrijednost ovoga projekta,
- Kako će širiti rezultate aktivnosti.

Za sve aktivnosti prijava se vrši putem matične ustanove (čelnik potpisuje prijavu), dok se nezaposleni nastavnici mogu prijaviti samostalno za aktivnost stručnog usavršavanja.

Sve što je potrebno za sudjelovanje u eTwinning aktivnostima jest prijaviti se na portalu [www.etwinning.net](http://www.etwinning.net).

U ovoj brošuri vam predstavljamo dva uspješna primjera sudjelovanja u aktivnostima potprograma Comenius: Stručno usavršavanje i eTwinning.



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
**Comenius**

### **COMENIUS - Stručno usavršavanje**

#### **Učenje igrom - metodika podučavanja i strategija učenja primjenom dramskih aktivnosti i raznih igara**

|                             |   |
|-----------------------------|---|
| <b>Mjesto održavanja:</b>   | Dublin, Irska   |
| <b>Države partneri:</b>     | Bugarska, Finska, Hrvatska, Island, Rumunjska, Španjolska                             |
| <b>Tema aktivnosti:</b>     | Metodika podučavanja i strategija učenja primjenom dramskih aktivnosti i raznih igara |
| <b>Trajanje aktivnosti:</b> | 31.10. 2010. - 06.11.2010.  |

Centar za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“ iz Zagreba je vrlo aktivna ustanova u međunarodnim projektima. Osim što sudjeluju u Programu za cjeloživotno učenje (u potprogramima Comenius i Leonardo da Vinci), aktivni su i u projektima financiranim iz prepristupnih fondova (IPA).

Ovdje vam donosimo iskustvo Centra o sudjelovanju u Comenius stručnom usavršavanju vezanom za učenje pomoći dramskih aktivnosti i raznih igara.

O tome kako se razvilo međunarodno usmјerenje škole te kako međunarodni projekti i usavršavanja utječu na rad škole razgovarali smo s Lanom Margetić, logopetkinjom u Centru.

„Positivni aspekti sudjelovanja u međunarodnim aktivnostima u okviru Comenius potprograma ostvaruju se na razinu cijelog Centra - koristim naučena znanja i vještine u svom radu podižući tako kvalitetu stručnog rada, prenosim pozitivno iskustvo na kolege u školi i na ostale suradnike. Kolegama i suradnicima prenosim svoja iskustva, informiram ih i potičem da se i sami prijave na aktivnost stručnog usavršavanja ili da osmislimo zajednički projekt. Promjene nisu vidljive samo kod mene i mojih kolega, već i kod djece. Osim toga, jačaju i međunarodne aktivnosti moje ustanove - redovito održavam kontakte s trenerima i ostalim sudionicima usavršavanja, pozvani su da posjete moju ustanovu, a komuniciramo gotovo svakodnevno koristeći e-poštu, Skype i Facebook.“

O kakvom se usavršavanju radilo?

„Radilo se o tečaju pod nazivom Play to Learn čiji je cilj bio stići znanje i naučiti primjeniti dramske aktivnosti i različite igre kao metodičke oblike podučavanja i učenja. Jako sam zadovoljna organizacijom i stečenim znanjem te cijenim prijateljstva koja sam tamo stekla.“

Lana dodaje: „Osim korištenja u nastavne i terapeutske svrhe, dobiveno znanje može se primijeniti praktično i u različitim situacijama u svakodnevnom životu. Otvara vas novim idejama i lakšem ostvarivanju komunikacije.“

Imate li kakav savjet za buduće korisnike?

„Imam - pišite projekte! Oni su odlična prilika za učenje i razmjenu iskustava te stvaranje novih prijateljstava.“

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
**Comenius**

Metodika podučavanja i strategija učenja  
primjenom dramskih aktivnosti i raznih igara



COMENIUS - Stručno usavršavanje



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
**Comenius**

### **COMENIUS - eTwinning**

#### **Godišnja eTwinning konferencija u Mađarskoj**

|                             |                                   |
|-----------------------------|-----------------------------------|
| <b>Mjesto održavanja :</b>  | Budimpešta, Mađarska              |
| <b>Države partneri:</b>     | Članice EU-a, Hrvatska, Švicarska |
| <b>Tema aktivnosti:</b>     | Ohrabriti učenike                 |
| <b>Trajanje aktivnosti:</b> | 30.03.2011. - 02.04.2011.         |

Ljiljana Badrov-Frleta sudjelovala je u godišnjoj eTwinning konferenciji na temu ohrabivanja učenika. Osim toga, Ljiljana je vrlo aktivna sudionica eTwinning portala u okviru projekta pod nazivom „Our Square Mile“. Svesna je da sve aktivnosti u kojima sudjeluje preko portala doprinose i potvrđuju navode iz nacionalnog kurikulumu: „osposobljavanje za suživot u europskom kontekstu, ali i očuvanje nacionalnog, kulturnog i duhovnog identiteta“.

Ljiljanu smo zamolili da nam predstavi svoj projekt zanimljiva naziva „Our Square Mile“ /„Naša četvorna milja“ i „The Colourful World of Vegetables“ / „Čarobni svijet povrća“

„Radi se o djelomično virtualnom, a djelomično 'pravom' projektu u fizičkom svijetu. Moji učenici i ja istražili smo udaljenost od naše škole koja iznosi četvornu milju u povijesnom, kulturnom i biljnem smislu. Razgovarali smo s lokalnim stanovništvom i prikupljali njihove priče o povijesti naše zajednice, razmatrali smo kulturne znamenitosti i proučavali biljke koje rastu u tom području. Virtualni dio sastojao se od komunikacije s partnerskim školama s kojima smo razmjenjivali priloge, kao što su Porečki povijesni festival Giostra, Istarska cesta bajki i legendi, zatim komentirali uratke. U projektu o povrću razmjenjivali smo recepte, upoznavali ih s našim tradicionalnim jelima i mediteranskim načinom priprave povrća. Sada nam još preostaje s djecom organizirati feštu na kojoj ćemo kuhati jela partnerske škole i napraviti knjižicu recepata u obliku elektroničke knjige.“

Kakvo je Vaše iskustvo sudjelovanja na godišnjoj eTwinning konferenciji?

„Dobili smo uvid u to kako se digitalni svijet može iskoristiti kao inspiracija onima koji uče (koliko profesorima toliko i učenicima), a da se pritom ne preplaćite tolikog mnoštva alata i mogućnosti. Učenje uspoređujemo s avanturom, izazovom, uživanjem. Konferencija se odvijala pod idejom vodiljom 'Ohrabrimo učenike', a ako je preslikamo na našu školsku realnost, poruka bi glasila 'Ohrabrimo profesore'.“

Što biste posebno istaknuli u vezi sudjelovanja u ovoj konferenciji?

„Kao profesorica njemačkog jezika znala sam da je kurikulum u zemljama njemačkoga govornog područja sličan našemu, a sada znam da je to slučaj i s većinom ostalih EU zemalja. Nakon ovoga iskustva, mislim da je situacija u većini naših škola bolja nego što se misli. Poznajem puno angažiranih kolega koji rade fantastične stvari, ali su ili samozatajni ili ne govore jezike ili se ne znaju prezentirati i pokazati. Smatraju da je ono što rade za učenike dovoljno samo po sebi. Savjetujem im da sudjeluju i koriste ove mogućnosti! Svi mogu uspjeti!“

I što biste nam poručili za kraj?

„Sudjelovanje u ovakvim aktivnostima je korisno, informativno, poticajno. I moja impresija: čuveni Hogwarts Harryja Pottera nije ništa čarobniji od bajki Ivane Brlić Mažuranić ili Istarskih bajki i legendi u našem online projektu!“

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
**Comenius**



COMENIUS - eTwinning



# SPREMNI ZA IZAZOVE...

...koji donose nove vještine, nove poslove i nova znanja...

Upoznaj jezike i kulture europskih država,

proširi osobne i stručne vidike...

Otvori vrata svoje budućnosti!



## LEONARDO DA VINCI

### Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Potprogram Leonardo da Vinci namijenjen je svim osobama i ustanovama uključenima u strukovno obrazovanje i osposobljavanje, kao i ustanovama aktivnima na tržištu rada. Kroz aktivnost **mobilnosti** potprograma Leonardo da Vinci moguće je realizirati stručnu praksu učenika i inozemstvu (**IVT** - Initial Vocational Training - Početno strukovno obrazovanje) te stručno usavršavanje nastavnoga i nenastavnog osoblja ustanova koje se bave strukovnim obrazovanjem (**VETPRO** - Professionals in Vocational Education and Training - Stručnjaci u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju). Također je moguće ostvariti mobilnost osoba na tržištu rada (**PLM** - People in the Labour Market - Osobe na tržištu rada) namijenjenu zaposlenim i nezaposlenim osobama koje žele naučiti i usavršiti svoje vještine radi boljeg obavljanja posla, promjene posla ili njegova lakšeg pronaalaženja.

Cilj potprograma Leonardo da Vinci jest doprinijeti unapređenju cjelokupnog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na europskoj i nacionalnoj razini poticanjem aktivnosti mobilnosti, te na taj način pojedincima omogućiti stjecanje novih znanja i vještina, učenje stranog jezika, razvijanje samostalnosti u radu i unapređenje međukulturalnih kompetencija putem institucionalne suradnje s partnerima. Popis mnogobrojnih koristi koje možete imati od potprograma Leonardo da Vinci je dugačak, a na vama je da otkrijete kako možete višestruko napredovati ako se odlučite sudjelovati u programima Europske unije.

Želite li sudjelovati u međunarodnim aktivnostima, ali nemate potencijalne partnere, putem **kontaktnog seminara** možete upoznati kolege iz inozemstva s kojima imate zajedničke interese te dogovoriti suradnju na projektu. A ako već imate potencijalne partnere s kojima želite dogovoriti detalje buduće projektne suradnje, možete se prijaviti za **pripremni posjet partnerskoj ustanovi**.

Sudjelujući u aktivnostima **mobilnosti** kao učenici srednjih strukovnih škola, imate mogućnost obavljati stručnu praksu u europskim poduzećima i školama u okviru aktivnosti **Mobilnost IVT**. Ukoliko ste nastavno ili nenastavno osoblje, možete se stručno usavršavati u europskim ustanovama ili tvrtkama u okviru aktivnosti **Mobilnost VETPRO**. Ako ste pak osoba zaposlena u poduzeću ili obrtu ili nezaposlena osoba, u okviru aktivnosti **Mobilnost PLM** možete organizirati posjet poduzeću ili obrtu u inozemstvu te učiti od kolega ili zajedno s njima.

Uz navedeno, tu su i **partnersta** koja omogućuju institucionalnu suradnju međunarodnih partnera na temama iz područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja važnih za vašu ustanovu. Predstavnici partnerskih ustanova sudjeluju u periodičnim sastancima (i drugim događanjima), koji su u okviru jednog partnerstva uvijek usmjereni ka ostvarenju konačnog proizvoda u obliku publikacije, tečaja, priručnika, seminara, konferencije ili nečeg drugoga.

Uspješnom prijavom na aktivnost **prijenos inovacija** moguće je dobiti finansijsku potporu za međunarodni konzorcij usmjereni na unapređenje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja svih zemalja koje sudjeluju u projektu. Projekti prijenosa inovacija omogućuju unapređenje proizvoda iz već zaključenih projekata te njihovu prilagodbu radi primjene u novim okruženjima.

Za sve aktivnosti potrebno je ispuniti zadani prijavni obrazac koji potpisuje čelnik ustanove ili poduzeća koje se prijavljuje. Prijavni obrazac možete pronaći na mrežnim stranicama Agencije za mobilnost i programe EU ([www.mobilitet.hr](http://www.mobilitet.hr)) koja vam stoji na raspolaganju za sve detalje i savjete.

U prijavnom obrazcu važno je navesti osnovne podatke o planiranoj aktivnosti, između ostalog:

- Koja je svrha aktivnosti,
- Koji su očekivani učinci na osobnoj i profesionalnoj razini,
- Koji su očekivani učinci za ustanove i polaznike,
- Koje aktivnosti će se ostvariti tijekom projekta,
- Što čini europsku dodanu vrijednost ovoga projekta,
- Kako ćete širiti rezultate aktivnosti.

Donosimo vam dva primjera sudjelovanja u aktivnostima Leonardo da Vinci: Mobilnosti učenika - IVT i Mobilnost stručnjaka - VETPRO.



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Leonardo da Vinci

**LEONARDO DA VINCI - Mobilnost IVT** (Initial Vocational Education and Training - Učenici u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju)

**Mobilni automehaničari**

|                      |  |
|----------------------|--|
| Mjesto održavanja:   | Ptuj, Slovenija  |
| Države partneri:     | Slovenija  |
| Tema aktivnosti:     | Stručno usavršavanje učenika koji se školuju za zvanje automehaničar |
| Trajanje aktivnosti: | 04.10.2010. - 18.10.2010.  |

Obračnička škola Antuna Horvata iz Đakova stupila je u kontakt sa Strojnom šolom Ptuj te organizirala praktičnu nastavu za dvoje svojih polaznika koja je uključivala praksu u praktikumu škole te rad u Mercedesovu servisu u tvrtki Dominko d.o.o.

Voditelj projekta, profesor i diplomirani inženjer Ljubomir Tomić objasnio nam je kako je uopće došlo do početka suradnje.

„Sve se ‘zakotrljalo’ u zadnji tren! Nekoliko telefonskih poziva ravnatelja, pa profesora... pa mail za mailom na relaciji Đakovo-Ptuj... i ustlijedila je suradnja. Za početak suradnje najviše zahvaljujem gospodri Nadji Jager Popović, koordinatorici za EU projekte Strojne šole Ptuj. Zbog njezine ljubaznosti i spremnosti na pomoć uspjeli smo realizirati zamišljeno. Ne smijem zaboraviti i Branka Polanca, najboljega domaćina, kolegu iz Strojne šole.“

No, bez lažne skromnosti, ne treba zaboraviti da je prethodno smišljenu prijavu za projekt prihvatala i vrlo dobro ocijenila Agencija za mobilnost i programe EU u Zagrebu. Zahvaljujući dobroj prijavi, odobrena su nam i finansijska sredstva, tako da smo pokrili sve troškove ove aktivnosti.“

Anamarija Maletić i Anto Mandura bili su prvi učenici iz Obračničke škole Antuna Horvata iz Đakova koji su sudjelovali u ovakvoj vrsti usavršavanja. Pitali smo ih kakvi su njihovi dojmovi.

“Našu praksu u školi u Ptiju, koja ima vlastiti servis, proveli smo uz nadzor našega pratitelja, profesora Tomića i još jednoga profesora iz Slovenije. Servis škole je odličan, dobro opremljen, imaju sve sprave i uređaje. U Mercedesovu servisu smo imali svoje mentore - mehaničare s kojima smo radili. Bili su mlađi, pa smo se mogli i šaliti i raditi. Puno smo naučili.”

Što se dogodilo nakon povratka?

Anamarija kaže: “Mogu pokazati dečkima što sam naučila, neka i oni znaju. Sada mogu reći da sam radila u pravom Mercedesovom servisu i to u Sloveniji. To će mi sigurno pomoći na budućem razgovoru za posao!”

Kakav je osjećaj sudjelovati u međunarodnom projektu?

Gospodin Tomić kaže: „Mobilnost i cijeli projekt su jedno ogromno iskustvo, mogućnost uvida u sustav školstva druge države, kadrovsku i materijalnu opremljenost partnerske škole, način planiranja i održavanja nastave, kako teoretske, tako i praktične. Bit je primjeniti sve viđeno i naučeno, u okvirima mogućnosti.“

A Anamarija i Anto?

Postali su zvijezde. Anamarija je dala intervju za Glas Slavonije, o njoj je snimljen i prilog za HTV-ovu emisiju Globalno sijelo, priča o njima objavljena je i u Vijestima Agencije za mobilnost i programe EU, a zanimanje za zvanje automehaničara u Đakovu raste...

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Leonardo da Vinci



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Leonardo da Vinci

**LEONARDO DA VINCI - Mobilnost VETPRO** (Professionals in Vocational Education and Training - Stručnjaci u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju)

**Izrada nastavnih programa na osnovi ishoda učenja**

|                      |  |
|----------------------|--|
| Mjesto održavanja:   | Ljubljana, Slovenija   |
| Država partner:      | Slovenija  |
| Tema aktivnosti:     | Stručno usavršavanje na temu izrade nastavnih programa na osnovi ishoda učenja |
| Trajanje aktivnosti: | 13.06.2010. - 18.06.2010.  |

Dva nastavnika strukovnih predmeta Industrijsko-obrtničke škole Virovitica, Zoran Dundžer i Dubravko Milanović, sudjelovali su u sklopu programa Leonardo da Vinci (VETPRO) na petodnevnom usavršavanju u Ljubljani, Slovenija. Glavni cilj projekta bio je poboljšati znanja i vještine nastavnika potrebne za planiranje i programiranje na osnovi ishoda učenja.

U organizaciji partnerske ustanove, Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, obučavali su se u izradi nastavnih programa na osnovi ishoda učenja. Uz obuku su također posjetili Školski centar Krško, Školski centar Velenje i Tehnički Školski centar Nova Gorica te vidjeli kako izrađivanje programa na osnovi ishoda učenja djeluje u praksi.

Zoran i Dubravko svoje dojmova s usavršavanja opisuju sljedećim riječima:

„Program mobilnosti ispunio je sva naša očekivanja. Osim stečenih vještina u izradi plana i programa na osnovi ishoda učenja, uspostavili smo i suradnju s kolegama iz Slovenije, što će sve zajedno biti vrlo korisno za naš daljnji rad. Ishodi projekta doprinijet će stjecanju učeničkih kompetencija koje se mogu primjeniti na radnom mjestu i koje se temelje na potrebama poslodavaca.“

Posebno ih se dojmila gostoljubivost i susretljivost partnerske organizacije. Osim redovnog programa, obišli su znamenitosti Ljubljane, posjetili Muzej rudarstva u Velenju, Muzej pčelarstva Slovenije, Muzej suvremene umjetnosti, kao i manifestaciju Tjedan baleta koja se održavala upravo u vrijeme stručnog usavršavanja.

Na pitanje „Kako biste saželi svoje iskustvo mobilnosti u jedno rečenici?“, Zoran i Dubravko odgovaraju:

„Vrlo korisno i ugodno iskustvo kao poticaj za daljnje usavršavanje.“

Zamolili smo ih za savjet budućim korisnicima:

„Preporučujemo Leonardo da Vinci (VETPRO) projekte svim nastavnicima koji se žele usavršavati i na taj način pridonijeti što kvalitetnijem radu strukovnih škola“, kažu Zoran i Dubravko.

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Leonardo da Vinci



„Ovo je bilo vrlo korisno i ugodno iskustvo kao poticaj za daljnje usavršavanje. Preporučujemo Leonardo da Vinci (VETPRO) projekte svim nastavnicima koji se žele usavršavati i na taj način pridonijeti što kvalitetnijem radu strukovnih škola.“  
**Zoran Dundđer, nastavnik**



**LEONARDO DA VINCI - Mobilnost VETPRO**  
Stručno usavršavanje na temu izrade nastavnih programa na osnovi ishoda učenja

# POKRENI SE...



...i iskoristi priliku koju ti nudi program Erasmus...

Studiraj u EU, proširi osobne i stručne vidike...

Nauči nova znanja, nove jezike i upoznaj nove prijatelje

...i vratj se na faks kao novi čovjek!

## ERASMUS

### Visoko obrazovanje

Potprogram Erasmus usmjeren je na visoko obrazovanje. Studenti, nastavno i nenastavno osoblje visokih učilišta kojima je dodijeljena Erasmus sveučilišna povelja (koju dodjeljuje Europska komisija) imaju mogućnost osobnog i profesionalnog razvoja uz aktivnosti potprograma Erasmus.

Ciljevi Erasmusa jesu poticanje akademske mobilnosti i međunarodne suradnje u području visokog obrazovanja te internacionalizacija visokih učilišta, a u svrhu stvaranja zajedničkog prostora europskoga visokog obrazovanja.

Ako ste student koji je uspješno upisao najmanje drugu godinu preddiplomskog studija, možete otići na studijski boravak, dok se za aktivnost obavljanja stručne prakse u inozemstvu mogu prijavljivati i studenti koji su upisali prvu godinu preddiplomskog studija. Ove aktivnosti zovu se **mobilnost studenata** i omogućuju vam da postanete jedan od brojnih studenata u okviru Erasmus potprograma koji će studirati ili stjecati svoja prva radna iskustva u nekoj od zemalja EU-a.

Studenti koji su odabrani za studijski boravak, odnosno stručnu praksu, mogu se prijaviti za **intenzivne jezične tečajeve** kako bi usavršili jezik zemlje u koju odlaze na mobilnost. Intenzivne jezične tečajeve organiziraju samo one zemlje u kojima se govore manje poznati jezici sudioznica Programa za cijeloživotno učenje (u tu kategoriju se ne ubraju engleski, njemački, standardni španjolski te francuski jezik).

Sudjelovanjem u aktivnosti nazvanoj **mobilnost nastavnog osoblja**, visoka učilišta potiču suradnju nastavnog osoblja koje na inozemnom visokom učilištu ima mogućnost **održavanja nastave ili stručnog usavršavanja**. Ukoliko ste pak član nenastavnog osoblja nekog visokog učilišta iz Republike Hrvatske, možete sudjelovati u aktivnosti **mobilnost nenastavnog osoblja** te se **stručno usavršavati** u zemljama EU-a.

Jedna od mogućnosti u okviru potprograma Erasmus jesu i **intenzivni programi**. Riječ je o kratkim studijskim programima iz konkretnog područja koji ne čini dio redovne nastave, u trajanju od najmanje 10 radnih dana do najviše 6 tjedana u obliku ljetne škole, blok-seminara ili kratkih modula. U intenzivnom programu može sudjelovati maksimalno 60 studenata i 20 članova nastavnog osoblja s partnerskih ustanova koje organiziraju intenzivni program.

Ako imate potencijalne partnerne s kojima želite dogоворити detalje buduće suradnje vezano za Erasmus stručnu praksu, intenzivne programe i slično, možete se prijaviti za **pripremni posjet partnerskoj ustanovi**. Želite li s ustanovama iz inozemstva ostvariti suradnju, ali nemate potencijalne partnerne, kroz aktivnost **kontaktni seminar** možete upoznati kolege iz inozemstva s kojima dijelite interesu i na seminaru dogovoriti suradnju.

Slijede iskustva jedne studentice i jednog profesora koji su odlučili iskoristiti mogućnosti Erasmusa.



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Erasmus

### **ERASMUS - Mobilnost studenata**

#### **Jelenino Erasmus iskustvo**

|                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|
| <b>Mjesto održavanja:</b>   | Poznan, Poljska             |
| <b>Visoko učilište:</b>     | Sveučilište Adam Mickiewicz |
| <b>Trajanje mobilnosti:</b> | 4 mjeseca                   |

**Jelena Jelenić, u ono doba studentica biologije na Sveučilištu u Osijeku, provela je četiri mjeseca na Sveučilištu Adam Mickiewicz u poljskomu gradu Poznanu u sklopu Erasmus programa. Na kampusu Morasko u Laboratoriju za aeropalinološka istraživanja radila je na eksperimentalnom dijelu svojega diplomskog rada uz pomoć mentorice magistre Gosie.**

Razgovarali smo s Jelenom, sada već diplomiranom biologinjom, te prenosimo njezino iskustvo s Erasmus razmjene.

„Fakultet biologije na kampusu Morasko je ogroman, dovoljno je reći da u predvorju zgrade raste 18-metarska palma. U sklopu Fakulteta nalazi se Laboratorij za aeropalinološka istraživanja (inače glavni razlog mojega odlaska na razmjenu) koji je opremljen suvremenim uređajima za praćenje zračnih alergena. U sklopu Fakulteta također se nalazi velik broj specijaliziranih predavaonica poput one za ekologiju bilja koja sadrži velik broj eksponata biljnih plodova i herbarija iz srednje Afrike, Južne Amerike i Meksika. Svako malo u auli se organiziraju nastupna predavanja stranih profesora za studente svih studijskih godina - od Evo - Devo predavanja preko istraživanja arktičkih zooplanktonskih vrsta do ugroženih vrsta u Baltičkom moru.“

S obzirom da je Poznan studentski grad, osim učenja i rada u Laboratoriju za aeropalinološka istraživanja, Jelena je uživala i u kulturnim događanjima, koncertima, baletnim predstavama, muzejima, rock i jazz koncertima i uličnim performansima.

„Uz rad u Laboratoriju također sam poхађala super zabavne i korisne sate poljskoga jezika za strane studente na kojima sam upoznala studente iz Rumunjske, Španjolske, SAD-a, Tajlanda i Meksika!“. Jelena je također iskoristila studentske popuste u Poljskoj i posjetila Berlin, Frankfurt i Gdańsk - „gradove koje definitivno treba obići ako se nađete u Poznanu na razmjeni“.

Jelena zaključuje:

„U četiri mjeseca razmjene napisala sam diplomski rad, sudjelovala u radu Laboratorija, naučila puno i upoznala mnoštvo dobrih prijatelja. Moja preporuka mlađim kolegama studentima jest da se svakako odvaže i upuste u Erasmus avanturu. Erasmus iskustvo samo može pomoći u dalnjem studiranju i budućoj karijeri!“

„I za kraj ocjena Erasmus razmjene - ČISTA PETICA! Razmjene su iskustvo koje definitivno namjeravam ponoviti!!!“

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Erasmus



TING MESSAGES

„Moja preporuka mlađim kolegama studentima jest da se svakako odvaže i upuste u Erasmus avanturu. Erasmus iskustvo samo može pomoći u dalnjem studiranju i budućoj karijeri!“  
**Jelena Jelenić**



**prijavitelj:**

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku  
Trg Svetog Trojstva 3, 31 000 Osijek  
[www.unios.hr](http://www.unios.hr)  
rektorat@unios.hr

**kontakt-osoba:**

Jelena Jelenić  
[jelenic.jelena@gmail.com](mailto:jelenic.jelena@gmail.com)

*ERASMUS - Mobilnost studenata*

Jelenino Erasmus-iskustvo

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Erasmus

### ERASMUS - Mobilnost nastavnog osoblja

#### Erasmus iskustvo profesora Dražana Kozaka

Mjesto održavanja: Maribor, Slovenija

Visoko učilište: Sveučilište u Mariboru

Trajanje mobilnosti: 3 dana

Profesor Dražan Kozak, dekan Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu u okviru Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, bio je prvi profesor na svojemu Sveučilištu koji je 2009. godine ostvario Erasmus mobilnost.

Razgovarali smo s njim o tom iskustvu.

Kako ste se odlučili na sudjelovanje u Erasmusu?

„Kada sam započinjao svoju sveučilišnu naobrazbu, sanjao sam o tome da posjetim i radim na nekom međunarodnom sveučilištu. Tijekom godina imao sam prilike susretati profesore koji su sudjelovali u Erasmusu. Kada se ta mogućnost otvorila i za moje Sveučilište, nisam okljevao. Slučajno ili ne, Erasmus koordinator Sveučilišta u Mariboru, s kojim je moje Sveučilište potpisalo prvi sporazum o suradnji, bio je osoba s kojom sam već surađivao i koji je predavao kolegij u okviru kojega sam želio održati predavanja u inozemstvu. I tako je sve krenulo.“

Koja su Vaša iskustva s boravka i rada na Sveučilištu u Mariboru?

„Bio sam vrlo ugodno iznenaden atmosferom - poznato mjesto, srdačni profesori i visokomotivirani studenti. Svi su mi puno pomogli. A moje Erasmus iskustvo ne samo da mi je pomoglo bolje razumjeti kako funkcioniра akademski život na drugim sveučilištima, već i da se razvijem kao osoba.“

Što najviše pamtite?

„Upoznao sam zaista vrlo mnogo zanimljivih osoba i svaka od njih ima svoje posebno mjesto u mojojem iskustvu. S nekim sam postao i dobar prijatelj. Toplo bih preporučio sudjelovanje u Erasmusu svima onima koji žele iskusiti nove načine suradnje i upoznati nove kolege. S nekim od njih granice akademskog odnosa rastegle su se do pravih prijateljstava.“

Kako je Vaše iskustvo utjecalo na Vašu matičnu ustanovu?

„Mislim da je moje iskustvo potaknulo sudjelovanje nekih drugih kolega koji na početku možda nisu toliko prepoznali dobrobiti sudjelovanja ili nisu znali što mogu očekivati. U vrlo kratkom vremenu zanimanje za Erasmus je znatno poraslo kako među studentima, tako i među profesorima.“

„Osim toga, zahvaljujući mojemu gostovanju, razmjena studenata i profesora proširila se i na druga područja, a u planu su i drugi projekti. Mislim da s pravom mogu reći da je moje iskustvo 'probilo led' u sudjelovanju profesora na mojemu Sveučilištu.“

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Erasmus

ERASMUS - Mobilnost nastavnog osoblja

Erasmus iskustvo profesora Dražana Kozaka



# ZNANJE NE PITA...



...za godine, spol i radno iskustvo...

Nastavi se usavršavati i stvarati nove životne prilike...

Pridruži se Grundtvig zajednici!

## GRUNDTVIG

### Obrazovanje odraslih

Potprogram Grundtvig namijenjen je svima uključenima u opće obrazovanje odraslih. Djelatnici iz područja obrazovanja odraslih, osobe uključene u stručno usavršavanje nastavnog osoblja zaposlenog u području obrazovanja odraslih, nezaposleni nastavnici, svi ostali stručnjaci koji se bave obrazovanjem odraslih te odrasli polaznici imaju mogućnost osobnoga i profesionalnog razvoja zahvaljujući aktivnostima potprograma Grundtvig.

Grundtvig svojim aktivnostima želi odgovoriti na zahtjeve suvremena doba u kojemu se radni vijek pojedinaca produžuje, a istovremeno radni okoliš se stalno i ubrzano mijenja. Sudjelovanjem u aktivnostima potprograma Grundtvig doprinosi se razvoju znanja, vještina i sposobnosti odraslih osoba, kao i njihovih osobnih vještina, što će im pomoći da se bolje snađu sa zahtjevima novoga doba te u osobnom i profesionalnom razvoju.

Za ustanove koje se žele uključiti u međunarodne aktivnosti vezane za obrazovanje odraslih, ali nemaju potencijalne partnere, kroz aktivnost **kontaktnih seminara** nudi se mogućnost upoznavanja budućih kolega iz inozemstva te dogовор oko buduće suradnje. Ukoliko ustanove već imaju potencijalne partnerne s kojima žele dogovoriti detalje buduće višegodišnje suradnje, mogu se prijaviti za pripremni **posjet partnerskoj ustanovi**.

U okviru Grundtviga, nude vam se i aktivnosti **stručnog usavršavanja** - sudjelovanja u **tečaju ili seminaru** sa svrhom razvoja znanja i vještina unutar određenog dijela obrazovanja odraslih.

Razvijati stručna znanja i vještine možete i promatrajući rad kolega iz inozemstva (prácenje rada - job shadowing) ili odlaskom na seminar ili konferenciju s temom iz područja obrazovanja odraslih uz aktivnost **posjeta i razmjena**.

Ako u svojoj ustanovi želite kolegama ili polaznicima ponuditi sudjelovanje u međunarodnim projektima na temu važnu za segment podučavanja, upravljanje ustanovom, ili poboljšanja obrazovanja odraslih, za vas su aktivnosti **partnerstva** tijekom kojih će polaznici i obučavatelji imati priliku zajedno raditi na jednoj ili više teme od zajedničkog interesa.

U svoju ustanovu možete pozvati i mladog inozemnog nastavnika specijaliziranog za obrazovanje odraslih kao pomoć u održavanju i organizaciji nastave. Na taj će način vaša ustanova uživati u međunarodnom ozračju, a polaznici dobiti priliku iz prve ruke iskusiti multikulturalnost i multijezičnost.

Kroz aktivnost **volunteerskih projekata za starije** polaznici zrelje dobi mogu sudjelovati u projektima volontiranja kako bi stekli nova obrazovna iskustva. Volonteri se može u bilo kojoj ustanovi koja ima mogućnosti primanja volontera.

Atraktivna je i aktivnost **radionica** koje omogućuje organiziranje radionica na temu općeg obrazovanja odraslih (umjetnost, glazba, znanost, jezici, europska pitanja, aktivno građanstvo i slično), a otvorene su i inozemnim i domaćim polaznicima koji se za sudjelovanje prijavljuju izravno organizatoru radionice.

Za sve aktivnosti potrebno je ispuniti zadani prijavni obrazac koji potpisuje čelnik ustanove (potpis čelnika ustanove nije potreban u iznimnim slučajevima, npr. nezaposlenih osoba koje se vraćaju radu u nastavi ili asistenata koji nisu još zaposleni). Prijavni obrazac možete pronaći na mrežnim stranicama Agencije za mobilnost i programe EU ([www.mobilnost.hr](http://www.mobilnost.hr)), a Agencija vam stoji na raspolaganju za sve detalje i savjete.

U prijavnom obrascu važno je navesti osnovne podatke o planiranoj aktivnosti, između ostalog:

- Zašto želite sudjelovati u aktivnosti,
- Koji su očekivani učinci na osobnoj i profesionalnoj razini,
- Koji su očekivani učinci za ustanove i polaznike,
- Što čini europsku dodanu vrijednost ovoga projekta,
- Kako ćete širiti rezultate aktivnosti.

Donosimo vam dva osobna svjedočanstva o tome što znači sudjelovati u aktivnostima Grundtviga - Stručnom usavršavanju i u Posjetima i razmjenama.



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Grundtvig

### **GRUNDTVIG - Stručno usavršavanje**

#### **Kreativna metodologija i jezične vještine**

**Mjesto održavanja:** London, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

**Države partneri:** Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

**Tema aktivnosti:** Poboljšanje stručnog znanja i prakse upoznavanjem najnovijih teorija i metoda podučavanja engleskoga jezika

**Trajanje aktivnosti:** 11.07.2010. - 17.07.2010.

Ana Inić, profesorica engleskoga jezika u ustanovi za obrazovanje odraslih Dante iz Rijeke, u srpnju 2010. godine provela je tjedan dana u Londonu na seminaru nazvanom „Creative Methodology and Language Skills“ u organizaciji Koledža Oxford House.

Zašto se odlučila baš za taj seminar?

„Nije bilo lako odabrati između mnoštva zanimljivih seminara, no londonski me seminar odmah privukao budući da je objedinio dvije stvari na kojima uvijek valja raditi - jezične vještine te kako učiniti nastavu zanimljivjom,“ kaže Ana.

Kako izgleda nastava za profesore?

„I profesori su učenici tako da je nastava, da bi bila zanimljivija i korisnija, bila podijeljena na nekoliko različitih dijelova, od teoretskog dijela do praktične primjene, zatim satova opservacija drugih nastavnika, a uvijek smo završavali s jezičnom radionicom.“

Ana je imala i dovoljno slobodnog vremena koje je iskoristila za druženje s ostalim sudionicima seminara i upoznavanje Londona. Primjerice, pogledali su predstavu Mišolovka Agathae Christie koja se već 50 godina izvodi u istom kazalištu. Večer bi, tradicionalno engleski, završili u pubu da ne odudaraju od domaćina!

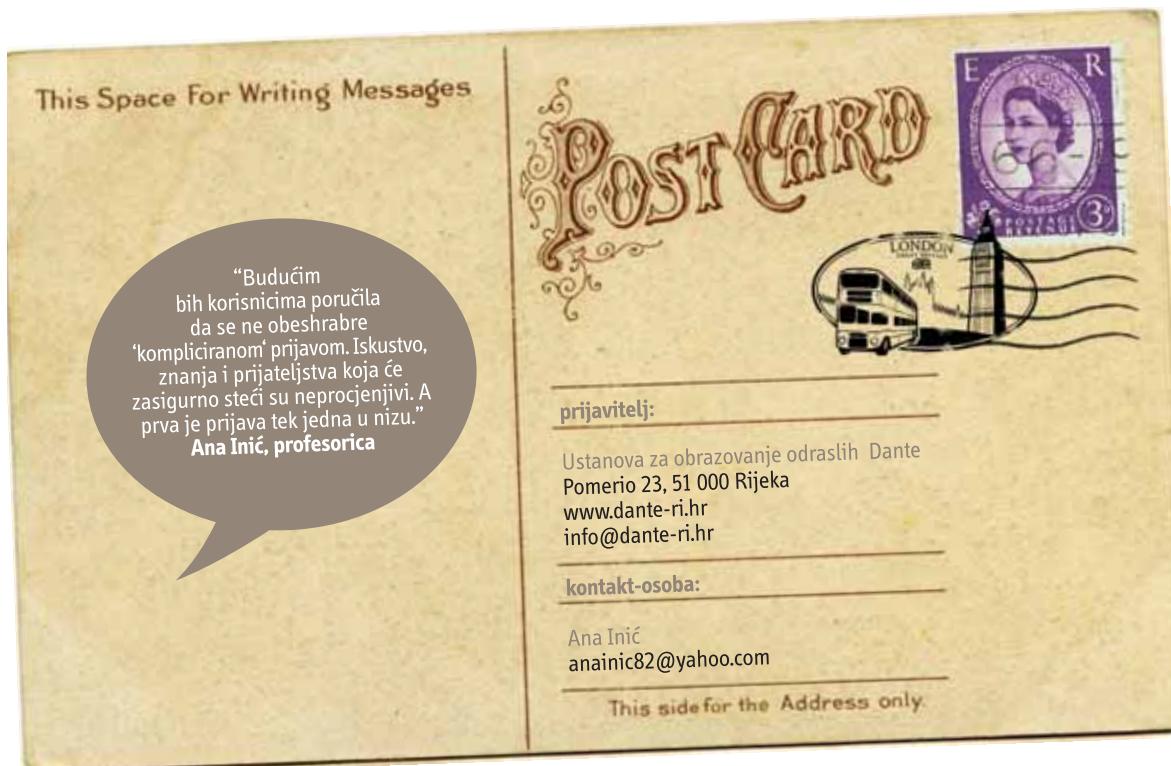
Što je Ani bilo najvrednije iskustvo?

„Spoznala sam da ono što je predstavljeno kao 'novo i zanimljivo' već otprije poznajem i koristim, tako da sam dobila potvrdu o ispravnosti i kvaliteti svojega rada. Po povratku sam održala prezentaciju kolegama i podijelila materijale koje sam sakupila. Većinu metoda koje sam tamo naučila sada primjenjujem svakodnevno na nastavi, a kolege me često znaju pitati da im još jednom objasnim 'kako ono ide...'. Vidim da su i oni usvojili i primjenjuju nešto od onoga što sam im prenijela. Tako je od mojega iskustva profitirala i cijela ustanova, samoj upravi škole važno je znati da se njihovi nastavnici redovito usavršavaju, a polaznicima je nastava zanimljivija i dinamičnija.“

Imate li kakav savjet za kolege koji se još nisu usudili okušati u svijetu međunarodne suradnje?

„Nemojte se obeshrabriti 'komplikiranom' prijavom. Iskustvo, znanja i prijateljstva koja će zasigurno steći su neprocjenjivi. A prva je prijava tek jedna u nizu!“, smije se Ana dok odlazi na nastavu.

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Grundtvig



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Grundtvig

### **GRUNDTVIG - Posjeti i razmjene**

#### **Job shadowing (Praćenje rada)**

|                      |   |
|----------------------|---|
| Mjesto održavanja:   | Stockholm, Švedska                            |
| Država partner:      | Švedska                                       |
| Tema aktivnosti:     | Promatranje rada organizacije BRIS iz Švedske |
| Trajanje aktivnosti: | 23.05.2010. - 27.05.2010.                     |

Hrbri telefon je nevladina, neprofitna organizacija osnovana s ciljem pružanja direktne pomoći i podrške zlostavljanju i zanemarenju djeци i njihovim obiteljima, ali i rada na prevenciji zlostavljanja i zanemarivanja, kao i prevenciji neprihvatljivog ponašanja djece i mlađeži. Organizacija u svakodnevnom radu ulaze trud i napore u postizanje i poticanje pozitivnih promjena u društvu, no ne zanemaruje vlastiti rast i napredak u pogledu stručnih standarda kvalitete u pružanju usluga krajnjim korisnicima. Jednako tako, Hrbri telefon vodi brigu o svojim zaposlenicima i volonterima kojih se više od 500 dosad uključilo u rad ove ustanove.

U svrhu podizanja stručnih standarda kvalitete u pružanju potpore, koordinatorica programa Savjetodavna linija za zlostavljanu i zanemarenju dječju, Vesna Katalinić otputovala je u posjet srodnoj ustanovi BRIS u Stockholm, Švedska.

Pitali smo Vesnu kako se odlučila baš za BRIS u Stockholmu.

„BRIS je po mnogočemu ustanova sroдna Hrabrom telefonu, imaju savjetodavne linije za djecu i odrasle osobe, s dugogodišnjom tradicijom u Švedskoj. Osnovni cilj mojega odlaska u BRIS bio je vidjeti na koji način funkcionira linija za odrasle osobe (većinom roditelje koji nazivaju s problemima obiteljskih odnosa i odgoja djece), kakva im se podrška pruža i na koji način volonteri educiraju roditelje o problemima koje ih muče. Također sam željela dobiti uvid u način na koji se razvijala podrška putem internetskih stranica, posebno dijela izrađenog za odrasle osobe koje trebaju pomoći BRIS-a.“

Imate li već sada saznanja što ćete od naučenog primjeniti u dalnjem radu i razvoju svoje organizacije?

„BRIS je, kao i Hrbri telefon, organizacija namijenjena prvenstveno djeci, ali većina nazivatelja, kao i kod nas, upravo jesu odrasle osobe - roditelji koji trebaju pomoći u često teškim i izazovnim situacijama odgoja djeteta. Izrazito je važno kvalitetno pristupiti roditeljima. U takvim se prilikama u razgovorima roditelji pokušavaju educirati o nekim osnovnim pravilima pozitivnog roditeljstva, razgovora s djetetom, nenasilnog rješavanja sukoba i slično. Način rada BRIS-a dao mi je nove ideje i saznanja.

Isto tako, vidjela sam kako u BRIS-u educiraju volontere za rad, kao i motivacijski intervju koji se vrši prije same edukacije volontera i koji vrlo često predstavlja način odabira volontera za rad. To će nam puno pomoći u radu. Budući da planiramo razdvojiti liniju za djecu od linije za odrasle osobe (većinom roditelje) te prema tome napraviti i posebnu edukaciju za volontere o podršci roditeljima odgojnima savjetima te općenito o pozitivnom roditeljstvu, stečena iskustva su nam vrlo dragocjena. Također, dio internetskih stranica za odrasle osobe - roditelje posebno ćemo unaprijediti edukativnim člancima te dijelom gdje se roditelji pozivaju da potraže pomoći u slučaju poteškoća u odgoju.“

Kako je uopće došlo do suradnje između Vaših dviju ustanova?

„Međunarodna suradnja započela je ranije, na konferencijama na kojima Hrbri telefon i BRIS zajedno sudjeluju jer smo članovi iste mreže za savjetodavne linije - Child Helpline International, gdje je jednom prilikom i osmisljena ideja mojega posjeta njihovoj organizaciji, a s ciljem većeg otvaranja i bolje prepoznatljivosti organizacije među odraslim osobama.“

Prestaju li tu mogućnosti Vašeg sudjelovanja u programima Agencije za mobilnost i programe EU?

„Ne, nikako! Uz sudjelovanje u Grundtvigu, Hrbri telefon akreditiran je za primanje volontera iz država EU-a u okviru programa Mladi na djelu, tako da nam je praksa da svake godine u našem centru volontira jedna mlada osoba koja želi pomoći.“

Imate li kakvu poruku za neodlučne buduće korisnike Grundtviga?

„Posjet BRIS-u stvorio je brojne ideje za unapređenje programa Savjetodavne linije Hrabrog telefona. Veliko je bogatstvo vidjeti kako jednaku stvar koju 'vi' radite radi jedna velika organizacija u razvijenoj državi poput Švedske. Osim profesionalnog, to je jedno veliko osobno iskustvo te iz svega srca Grundtvig i ekipu podrške u Agenciji za mobilnost i programe EU preporučujem svima koji zadovoljavaju potrebne uvjete za ovakvu vrstu rada!“

Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Grundtvig

GRUNDTVIG - Posjeti i razmjene

Promatranje rada organizacije BRIS iz Švedske

MESSAGE  
POST CARD  
THIS SPACE FOR ADDRESS ONLY.

"Veliko je bogatstvo vidjeti kako jednaku stvar koju 'vi' radite radi jedna velika organizacija u razvijenoj državi poput Švedske. Osim profesionalnog, to je veliko osobno iskustvo te iz sveg srca Grundtvig i ekipu podrške u Agenciji za mobilnost i programe EU preporučujem svima koji zadovoljavaju potrebne uvjete za ovakvu vrstu rada!"  
**Vesna Katalinić**

prijavitelj:  
Udruga Hrabi telefon  
Argentinska 2, 10 090 Zagreb  
[www.hrabritelefon.hr](http://www.hrabritelefon.hr)  
[info@hrabritelefon.hr](mailto:info@hrabritelefon.hr)

kontakt-osoba:  
Vesna Katalinić  
[vesna@hrabritelefon.hr](mailto:vesna@hrabritelefon.hr)



## TRANSVERZALNI PROGRAM

Studijski posjeti

U okviru Programa za cjeloživotno učenje i jednog njegova dijela - Transverzalnog programa - osmišljeni su i studijski posjeti namijenjeni stručnjacima i donositeljima odluka u obrazovanju i osposobljavanju. Stručnjaci i donositelji odluka su osobe koje mogu širiti svoja znanja, ideje i vještine u svrhu razvoja obrazovnih politika te imaju mogućnost utjecati na donošenje i oblikovanje istih.

Studijski posjeti zamišljeni su kao radni susret stručnjaka iz područja obrazovanja i osposobljavanja na zajedničkom sastanku, radionici ili konferenciji, u trajanju od tri do pet dana tijekom kojih će se razmjenjivati znanja i iskustva iz tema općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili sveobuhvatnog cjeloživotnog učenja.

Tri su cilja studijskih posjeta: omogućiti sudionicima bolje razumijevanje specifičnih aspekata politika i tema koje su zajedničke zemljama sudionicama Programa za cjeloživotno učenje; omogućiti razmjenu iskustava, informacija i dobrih praksi te jačanje protoka informacija među zemljama sudionicama Programa za cjeloživotno učenje.

Studijski posjeti omogućuju sudionicima upoznavanje sa sustavima obrazovanja i osposobljavanja u zemljama EU-a i EFTA-e, pružaju mogućnost za raspravu, razmjenu primjera dobre prakse i učenje o europskim i nacionalnim prioritetima. Zahvaljujući razmjenama inovativnih ideja i primjera iz prakse, sudionici ih pri povratku primjenjuju u svojem radu, kao i u procesu stvaranja obrazovnih politika obogaćujući time kvalitetu i transparentnost sustava obrazovanja i osposobljavanja u svojoj zemlji.



Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Transverzalni program

### **TRANSVERZALNI PROGRAM - Studijski posjet**

#### **Inovativno vodstvo i upravljanje u obrazovanju**

|                             |  |
|-----------------------------|--|
| <b>Mjesto održavanja:</b>   | Reggio Calabria, Italija   |
| <b>Država partner:</b>      | Italija  |
| <b>Tema aktivnosti:</b>     | Razmjena znanja i iskustava među praktičarima o različitim načinima donošenja odluka te o upravljanju obrazovnim ustanovama. |
| <b>Trajanje aktivnosti:</b> | 13.09.2010. - 17.09.2010.  |

Dragana Kupres, stručnjakinja u E-learning akademiji iz Hrvatske akademske i istraživačke mreže CARNet, sudjelovala je u petodnevnom studijskom putovanju u Reggio Calabria u Italiji. Tema studijskoga posjeta bila je inovativno vodstvo i upravljanje u obrazovanju koje je Associazione Prometeo organizirala za 14 nastavnika iz 12 različitih europskih zemalja.

Ciljevi studijskoga posjeta bili su razmjena znanja i iskustava među praktičarima o različitim načinima donošenja odluka, o upravljanju obrazovnim ustanovama, o načinima kontinuiranog obrazovanja osoba koje upravljaju ustanovama, te o načinu donošenja i provođenja politika u području upravljanja obrazovnim ustanovama.

Dragana je najviše naučila razmjenjujući iskustva s ostalim sudionicima studijskoga posjeta:

„Sudionici su bili iz različitih obrazovnih sektora i različitih razina upravljanja, što je doprinijelo sagledavanju teme posjeta iz različitih perspektiva i širenju znanja svih sudionika.

**Najveći utjecaj ove posjete bio je u formalnim i neformalnim razgovorima između samih sudionika. Razmjena mišljenja bila je od iznimne važnosti ne samo zbog naših profesionalnih iskustava, već i zbog osobnih mišljenja o tome što znači biti edukator u obrazovanju danas. Bila je to odlična prilika za usporedbu obrazovnih sustava, problema i rješenja, posebno stoga što su sudionici bili iz 12 različitih europskih zemalja, što je velik broj.“**

Sudionici su posjetili lokalne škole i predstavnike lokalne zajednice:

„Tijekom studijskog putovanja posjetili smo nekoliko škola, od male katoličke škole preko vrlo dobro organizirane državne Srednje škole 'Pitagora' do Umjetničke gimnazije 'Mattia Pretti', u kojima smo imali inspirativne razgovore s ravnateljicama. Osim škola, imali smo sastanke s predstavnicima lokalne samouprave, gradonačelnikom i županom, a posjetili smo i tvrtku IKT koja podupire lokalne obrazovne projekte“, objašnjava Dragana.

Po povratku u Hrvatsku, Dragana je stečena iskustva i znanja prenijela svojim kolegama:

„Održala sam prezentaciju u svojoj agenciji koja ima 96 zaposlenika u šest hrvatskih gradova; u svojoj osobnoj mreži i putem internetskih društvenih mreža razgovarala sam s kolegama i nastavnicima o studijskom posjetu, utjecaju koji je imao na mene i o važnosti mobilnosti nastavnika.“

Kakvi su Vaši dojmovi nakon povratka?

„Moj dojam nakon sudjelovanja je odličan. Studijski posjet kao forma obrazovanja sviđa mi se najviše od svih dosadašnjih formi usavršavanja kroz Program za cjeloživotno učenje. Uključuje mnogo prilika za diskusije i razmjene mišljenja o određenoj temi, nije pretjerano strukturiran i dopušta fleksibilnost u izboru tema i pogleda na problematiku. Zaista sam u potpunosti zadovoljna!“

Planirate li se opet prijaviti za studijski posjet?

„Ovo je najbolje iskustvo stipendiranog individualnog školovanja kroz Program za cjeloživotno učenje dosad. Sviđa mi se forma studijskog posjeta i voljela bih to ponoviti što prije“, najavljuje Dragana.

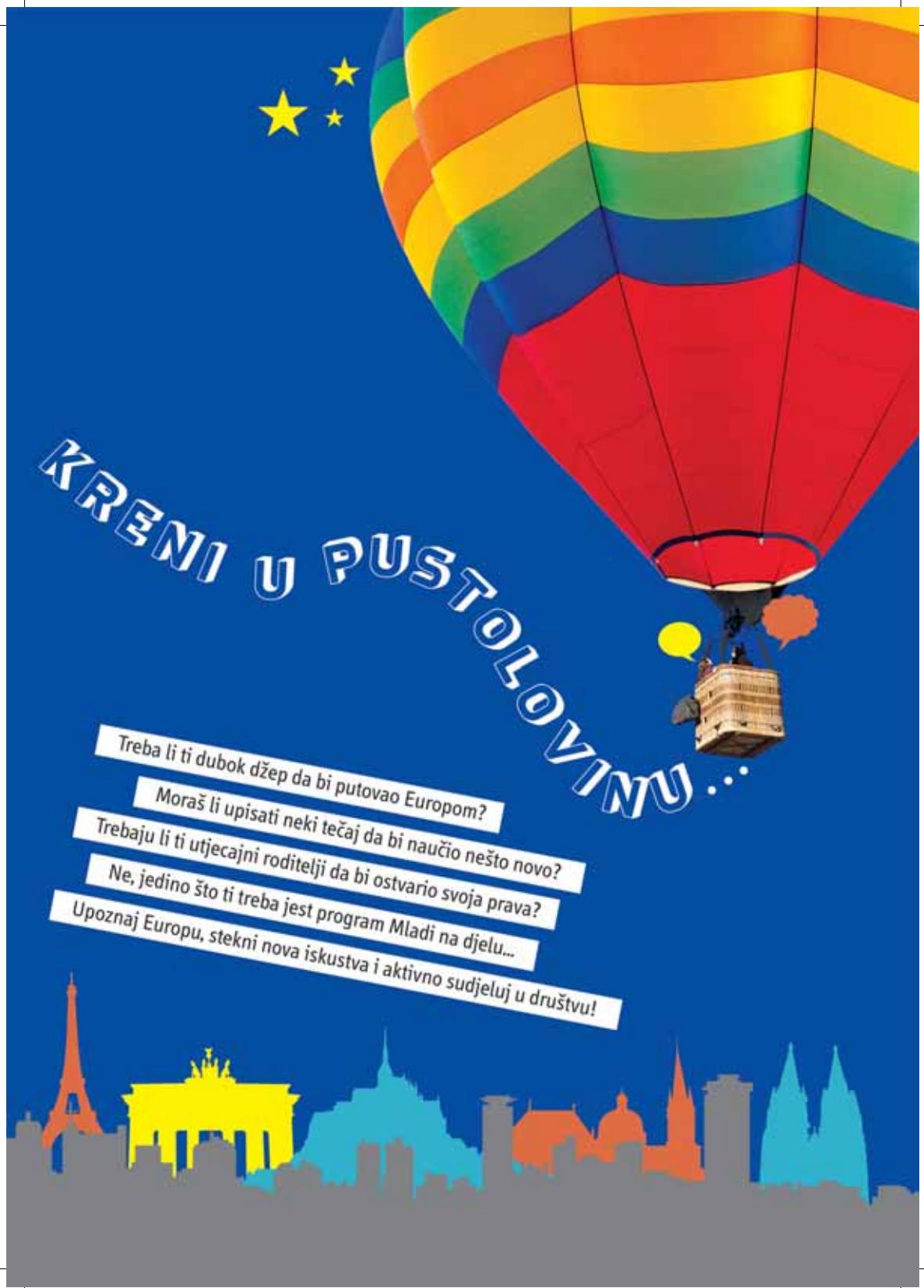
Program za cjeloživotno učenje (LLP) /  
Transverzalni program



TRANSVERZALNI PROGRAM - Studijski posjet

Razmjena znanja i iskustava među praktičarima o različitim načinima  
donošenja odluka te o upravljanju obrazovnim ustanovama





## PROGRAM MLADI NA ĐJELU

Program Mladi na djelu je najveći program Europske unije namijenjen mladima, udruženjima mladih i osobama koje rade s mladima. Program promiče aktivno europsko građanstvo, razvoj suradnje i tolerancije među mladima, poticanje uzajamnog razumijevanja, razvijanje sustava potpore organizacijama mladih te promicanje europske suradnje u sektoru mladih. Osobit naglasak stavlja se na uključivanje mladih s manja mogućnosti - onih koji u odnosu na svoje vršnjake imaju manje mogućnosti iz ekonomskih, socijalnih, zdravstvenih, geografskih i drugih razloga.

Kako bi pružio različite mogućnosti suradnje mladima iz raznih država na raznim aktivnostima i projektima, Program je podijeljen na tzv. "akcije". U okviru „akcija“ ostvaruju se razmijene mladih u svrhu iskustvenog učenja o kulturnoškim razlikama i ostalim pitanjima koja zanimaju mlade u sportu, umjetnosti, vjeri, glazbi, problemima u ponašanju itd. Mladi također mogu pokrenuti razne inicijative u svojim lokalnim zajednicama, "vježbati demokraciju" i raditi s donositeljima odluka, ali jednako tako i pridonijeti zajednici volontirajući u nekoj stranoj zemlji. Za osobe koje rade s mladima, tu su mogućnosti dodatnog usavršavanja sudjelovanjem u seminariima, praćenjem rada kolega, sastanaka i slično te umrežavanja s europskim kolegama i rad na stvaranju novih projekata ili poboljšanja postojećih.

Donosimo vam primjere koji pokazuju što u praksi znači aktivno sudjelovati u društvu, kako biti ravnopravan dio Europske unije te na koji način i vi možete pridonijeti jačanju interkulturnosti i tolerancije u svojoj zajednici.



## Mladi na djelu

**MLADI ZA EUROPU - Razmjene mladih****E.A.R.TH. (Exchanging Attitudes, Rules and THinkings) / Razmjena stavova, pravila i razmišljanja**

|                           |   |
|---------------------------|---|
| <b>Mjesto održavanja:</b> | Brtonigla, Hrvatska   |
| <b>Država partner:</b>    | Francuska   |
| <b>Tema aktivnosti:</b>   | Promicanje aktivnog građanstva mladih općenito, a posebno njihovo europsko građanstvo |
| <b>Trajanje projekta:</b> | 03.05.2010. - 30.10.2010.   |

Udruga "Agencija lokalne demokracije" iz Brtonigle u Istri u partnerstvu s neprofitnom organizacijom "Maison Pour Tous - Centre Social" iz francuskoga Landernea organizirala je šestodnevnu razmjenu mladih E.A.R.TH. (Exchanging Attitudes, Rules and THinkings) u lipnju 2010. godine. Tijekom razmjene, koja se održala u Brtonigli, malom naselju u sjeverozapadnoj Istri, upoznalo se 18 mladih iz Francuske i Hrvatske koristeći metode neformalnog učenja. Raspravljali su o temama kao što su okoliš, ekologija i održivi razvoj, a sve sa ciljem poticanja uzajamnog razumijevanja, tolerancije i solidarnosti među mladima iz različitih zemalja.

O iskustvima s razmjene razgovarali smo s Tamarom Miletić, voditeljicom grupe iz Hrvatske.

„Susret francuske i hrvatske kulture dao je priliku malom mjestu kao što je Brtonigla da osvijesti europsku dimenziju ovoga događaja. Mladi su imali priliku raspravljati o politikama zaštite okoliša koje se provode u Europskoj uniji, europskim standardima zaštite okoliša, kao i europskim načelima i načinima valorizacije tipičnih elemenata kulturne lokalne baštine. Tijekom razmjene mladi su predstavili svoj rodni kraj i kulturu, na interkulturnoj večeri kuhalili tipične specijalitete s područja iz kojih dolaze i suradivali u stvaranju skulpture koja je bila sastavljena od prikupljenog otpada na plaži Karigador s ciljem da se osvijesti lokalno stanovništvo o temama okoliša i održivog razvoja.“

Družeći se tijekom razmjene, mladi su povećali svoju osvještenost o europskom i međunarodnom kontekstu u kojemu žive te su također imali priliku razgovarati o djelovanju mladih u Europskoj uniji, posebno o temama koje se izravno tiču mladih. Na taj su način potaknuli razgovor o svojoj ulozi u sadašnjosti i budućnosti Europe.

Tamara kaže: „Dobar primjer razgovora o ulozi mladih u Europskoj uniji i njihovu sudjelovanju u programima zaštite okoliša i aktivnog građanstva bio je uočena razlika između dviju zemalja u načinu prikupljanja otpada. Mladi iz Francuske bili su iznenadeni kada su saznali da mi ne razdvajamo organski otpad i ne proizvodimo kompost. Bilo nam je jasno da tek sada radimo prve korake u smjeru zaštite okoliša i da je naša uloga u tome izuzetno bitna.“

Premda je postojala jezična barijera, mladi su ju svladali:

„Iako je bilo komunikacijskih poteškoća zbog nepoznavanja jezika, mladi iz Francuske i Hrvatske potrudili su se pronaći način komunikacije te svakako dovršiti predviđene zadatke i program aktivnosti. Ta posebna situacija u kojoj su se našli svi sudionici, tj. poteškoća s jezikom, dala je priliku mladima da se bolje upoznaju s temama tolerancije, solidarnosti i poštivanja kulturne raznolikosti. U svakom slučaju, ono što se na početku pokazalo kao problem, postao je poticaj za stvaranje grupne kohezije i komunikacije.“

Zašto sudjelovati u razmjeni mladih?

„Razmjena mladih je upoznavanje drugih zemalja i naroda, razumijevanje tuđih običaja i kultura, stvaranje novih partnerstava i prijateljstava te razmjena znanja, emocija, doživljaja i prijašnjih iskustva!“

Mladi na djelu

MLADI ZA EUROPNU - Razmjene mladih



Promicanje aktivnog građanstva mladih općenito, a posebno njihovo europsko građanstvo



prijavitelj:

Agencija lokalne demokracije  
Trg Sv. Zenona 4, 52 474 Brtonigla  
[www.lda-verteneglio.hr](http://www.lda-verteneglio.hr)  
[info@Lda-verteneglio.hr](mailto:info@Lda-verteneglio.hr)

kontakt-osoba:

Elena Bernich  
[info@Lda-verteneglio.hr](mailto:info@Lda-verteneglio.hr)

## Mladi na djelu

**EUROPSKA VOLONTERSKA SLUŽBA****Dunavijada**

|                           |  |
|---------------------------|--|
| <b>Mjesto održavanja:</b> | Vukovar, Hrvatska  |
| <b>Država partner:</b>    | Poljska  |
| <b>Tema aktivnosti:</b>   | Rad s mladima u zajednici i edukacija kroz sportske i vanjske aktivnosti |
| <b>Trajanje projekta:</b> | 01.07.2009. - 30.09.2009.  |

Mirovna grupa mladih Dunav iz Vukovara, koja radi na razvijanju tolerancije i poštivanja različitosti između mladih ljudi u osjetljivoj regiji Srijema, ugostila je tijekom ljetnih mjeseci 2009. godine u Vukovaru mladog volontera Krzysztofa Kirdzika iz Poljske u sklopu programa Europske volonterske službe. Krzysztof iz ustanove Regionalne Centrum Wolontariatu iz Gdanska volontirao je na projektu Dunavijada čiji je cilj promicati razvoj civilnog i demokratskog društva temeljenog na kulturi nenasilja, etničke tolerancije i poštivanja ljudskih prava. O iskustvima na projektu razgovarali smo s Adrianom Stanivuk, voditeljicom projekta iz Mirovne grupe mladih Dunav, i volonterom Krzysztofom.

„Ideja ovoga dvomjesečnog projekta bila je da se tijekom siromašne ljetne ponude programa i aktivnosti mlađima u Vukovaru i okolicu pruži prilika da kroz različite aktivnosti ispunе svoje slobodno vrijeme, a da također budu uključeni u aktivnosti kroz koje mogu učiti i razvijati se. Projekt je s jedne strane uključivao kamp gdje su mlađi iz različitih područja i različitih okruženja, zajedno s Krzysztofom, proveli pet dana radeći na poimanju različitosti, multietničnosti i promičući različitost, toleranciju i nenasilje pomoću raznovrsnih metoda i zajedničkog rada u zajednici“, objašnjava Adriana.

Krzysztofov glavni zadatak bio je pomoći u organizaciji godišnjega međunarodnog kampa za mlađe gdje se je odlično snašao - naučio je hrvatski jezik, razumio problematiku i bio odličan diplomat koji je spajao različite grupe mladih. Približivši se svima i uspostavivši odlične veze sa svakom skupinom posebno, Krzysztof je sudjelovao u razvoju dijaloga i međusobnog razumijevanja među mlađima u Vukovaru.

Krzysztof govori sljedeće o svojem iskustvu volontiranja:

“Vrlo sam zadovoljan sudjelovanjem u projektu Europske volonterske službe. Zbog svojih pozitivnih iskustava, svakako bih preporučio Europsku volontersku službu drugima. To je odlična prilika za osobni razvoj, a istovremeno sam imao priliku pomoći drugima.“

Ne smijemo zaboraviti spomenuti da je tijekom boravka u Vukovaru Krzysztof naučio tečno govoriti hrvatski! Adrianu smo također pitali koja je njihova poruka budućim korisnicima Europske volonterske službe.

„Sudjelovanje u ovim programima doprinosi osobnom razvoju, mobilnosti, jačanju veza među Europskim zemljama i mogućnostima razvoja drugih projekata sa starim i novim partnerima.“

Na kraju valja napomenuti da je projekt Dunavijada bio nominiran za dodjelu nagrade najboljim projektima u sklopu Europske volonterske službe u kategoriji Uključivo društvo, a povodom Europskoga tjedna mladih 2011. godine.

Mladi na djelu

**POST CARD**

REPUBLICA HRVATSKA  
VUKOVAR 7

“Vrlo sam zadovoljan sudjelovanjem u projektu Europske volonterske službe. Zbog svojih pozitivnih iskustava, svakako bih preporučio Europsku volontersku službu drugima. To je odlična prilika za osobni razvoj, a istovremeno sam imao priliku pomoći drugima.”  
**Krzysztof, volonter**

**This side for the Address**

**prijavitelj:**  
Mirovna grupa mladih Dunav  
Voćarska 17, 32 000 Vukovar  
[www.ypgd.org](http://www.ypgd.org)  
[ypgd@ypgd.org](mailto:ypgd@ypgd.org)

**kontakt-osoba:**  
Adriana Stanivuk  
[ypgd@ypgd.org](mailto:ypgd@ypgd.org)

**EUROPSKA VOLONTERSKA SLUŽBA**

The postcard features a blue speech bubble containing a testimonial from Krzysztof, a volunteer. Below the bubble is a red sunburst graphic with the text "This side for the Address". To the right of the card is a stamp with the text "REPUBLICA HRVATSKA" and "VUKOVAR 7". The contact information for the organization is listed under "prijavitelj:" and "kontakt-osoba:". Below the card are several photographs showing people engaged in various activities, such as working at a table, sitting outdoors, and standing near a building. A blue speech bubble at the top right reads "EUROPSKA VOLONTERSKA SLUŽBA".

## Mladi na djelu

**SUSTAVI PODRŠKE MLADIMA - Ospozobljavanje i umrežavanje osoba aktivnih u radu s mladima i organizacijama mladih****I...akcija!****Mjesto održavanja:**

Pirovac i Split, Hrvatska

**Države partneri:**

Luksemburg, Slovenija, Turska

**Tema aktivnosti:**

Unapređenje postojećih i razvoj novih vještina u području informiranja mladih koristeći metodologiju treninga koja omogućuje prijenos relevantnih informacija između zemalja Europske unije i zemalja kandidatkinja o informiranju mladih u EU te mogućnosti uključivanja mladih u aktivno građanstvo

**Trajanje projekta:**

01.05.2010. - 01.10.2010.

PRONI Centar za socijalno podučavanje kao nositelj projekta je u suradnji s trima partnerima iz Slovenije, Luksemburga i Turske (Youth Information and Counselling Center in Slovenia - MISS; Centre National d'Information pour Jeunes - CII) Luxembourg; GSM - Youth Services Centre, Turska) organizirao osmodnevno ospozobljavanje za 24 mladih, po šest iz svake zemlje, pod nazivom „I...akcija!“. Ospozobljavanje je održano tijekom lipnja 2010. godine u Pirovcu i Splitu na temu europske osviještenosti, medija, komunikacije i informiranja mladih, a u okviru podakcije 4.3 Ospozobljavanje i umrežavanje osoba aktivnih u radu s mladima i udrušama mladih.

O iskustvima s treninga razgovarali smo s Goranom Jelenićem, voditeljem projekta iz PRONI Centra.

„Mladi iz četiri zemlje sudionice, zajedno s djelatnicima i volonterima iz partnerskih organizacija, okupili su se u Trening centru u Pirovcu gdje se održavalo ospozobljavanje. Također su posjetili Regionalni info centar za mlade Split - Info Zona i sudjelovali u interkulturnim aktivnostima u svrhu međusobnog upoznavanja i kulturološkog razumijevanja. Ospozobljavanje je bilo usredotočeno na unapređenje postojećih i razvoj novih vještina u području informiranja mladih. Kroz promidžbu strateških planova Europske agencije za informiranje i savjetovanje mladih ERYICA, kao i Europske povjete o informiranju i načelima online informiranja, sudionicima je pružena mogućnost učenja o sadašnjoj situaciji, kao i o specifičnim planovima za budući razvoj informativnog rada s mladima u Europi.“, objašnjava Goran.

Kakav je Vaš osobni dojam nakon sudjelovanja?

„Osobno sam jako zadovoljan jer smo ovim projektom zaista povezali ugodno s korisnim. Kroz druženje i ozbiljan rad postigli smo izvrsne rezultate te dobili poticaj i nove ideje za daljnji rad i razvoj u području informiranja mladih. Stekli smo prijateljstva i potvrdili međusobno partnerstvo kao temelj budućih zajedničkih aktivnosti.“

Postoji li nešto što biste posebno istaknuli?

„Iako su dosad predstavnici PRONI Centra za socijalno podučavanje sudjelovali u različitim projektima koje su provodile druge organizacije u okviru programa Mladi na djelu, ovo je za nas definitivno bilo jedno novo iskustvo. To se prije svega odnosi na pripremni dio projekta jer smo sve htjeli osigurati i pripremiti na najbolji mogući način. Osim toga, uloga predstavnika naše organizacije u ovom projektu bila je raznovrsna (sudionici, treneri, pomoćno osoblje), što je također predstavljalo novi izazov za nas, kao i svojevrsno iskustvo u provedbi projekta, gdje je točno svatko od nas imao zadanu ulogu. U svakom slučaju, iskustva iz ovoga projekta su pozitivna te se nadamo da ćemo ih imati priliku ponoviti.“

Pitali smo Gorana kako bi sažeо svoje iskustvo mobilnosti u jednoj rečenici.

„Mobilnost je odličan način učenja, istraživanja i definiranja budućih koraka u društvenom, poslovnom i privatnom sektoru!“

A neki savjet za buduće korisnike?

„S obzirom na naša pozitivna iskustva u provedbi projekta te da program Mladi na djelu zaista pruža mogućnost učenja, druženja i razmjene iskustava i ideja na jednom mjestu u okruženju koje sami stvarate, preporučujemo svima da se okušaju u ovom Programu!“, kaže Goran dok razmišlja o novom projektu.

Mladi na djelu



**Agencija za mobilnost i programe EU  
Gajeva 22  
10000 Zagreb**

**Urednica:** Tina Šarić

**Suradnici:** Lorena Barić, Danijela Bočvarov, Zrinka Dujmović, Filip Gašparović, Vlasta Jelašić Kerec, Maja Mušnjak, Nikolina Nerat, Davor Pavičić, Ozren Pavlović Bolf, Ljubica Petrović, Sanja Posavec, Duje Prkut, Ivana Vrhovski, Zvonimir Vidušin

**Posebne zahvale:** Svim korisnicima programa koji se spominju u ovoj brošuri

**Lektura:** Vlasta Jelašić Kerec

**Dizajn:** KO:KE kreativna farma

**Tisk:** Tiskara Zelina

**Naklada:** 3000 primjeraka

Drugo izdanje

Zagreb, rujan 2011.

Ova publikacija se financira uz podršku sredstava Europske komisije.  
Ova publikacija odražava isključivo stajalište autora publikacije i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze.

